

BRANCHEUDVALGET FOR FRØ

Danish Seed Council

Axeltorv 3, 1609 København V

24. januar 2022
NEM

Landbrugsstyrelsen
miljobio@lbst.dk, megevi@lbst.dk, dipkri@lbst.dk
J.nr. 21-120-000006

Bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om næringsstofreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget for planperioden 2022/2023

Brancheudvalget for Frø vil i lighed med høringssvar i 2021 henlede opmærksomheden på § 30 om forbud mod jordbearbejdning forud for vårsåede afgrøder:

- Denne regel forhindrer, at der kan foretages en effektiv ukrudtsbekæmpelse af især, ukrudtsgræsser forud for udlæg af frøgræs og kløverfrø. Der er færre og færre kemiske løsninger til rådighed til at kontrollere græsukrudt i frøgræs i vækstsæsonen, derfor er det bydende nødvendigt at anvende en mere intelligent kombination af dyrkningsrelaterede tiltag, hvis Danmark fortsat skal have den unikke førerposition indenfor frøproduktion i Europa, hvor vi under betryggende klima- og miljømæssige forhold, dyrker over 50 % af græsfrøet i EU.
- Frøbranchen er nødt til at tage intelligente løsninger¹ i brug, hvis vi fortsat skal kunne levere den kvalitet som markedet efterspørger. En brugbar løsning er, at græsukrudtsfrøene (som har tendens til at spire i efteråret fra det øverste jordlag) skal være ødelagte inden marker med frøgræsudlæg etableres om foråret. Det er en metode som økologiske frøavlere benytter, og denne dyrkningsform er jo netop fritaget fra forbuddet mod jordbearbejdning forud for såning af forårsetablerede afgrøder.

Frøavlerne, der skal dyrke frøgræsset og kløverfrøet, har derfor behov for at kunne jordbearbejde jorden om efteråret hurtigst muligt efter høst for at bringe mest muligt ukrudtsgræs til at spire – og dermed kunne så under optimale forhold med langt lavere ukrudtsbelastning næste forår.

- Metoden vil nedsætte bekæmpelsesbehovet i dyrkningsåret/dyrkningsårene, ligesom frøgræs er særdeles effektiv til at undgå kvælstofudvaskning, når den er etableret.

¹ Se f.eks. denne artikel fra Peter Kryger Jensen, Aarhus Universitet, om falsk såbed og forårs/efterårsfremspiring af ukrudtsgræsser: ACTA AGRICULTURAE SCANDINAVICA, SECTION B — SOIL & PLANT SCIENCE 2019, VOL. 69, NO. 3, 209–218 <https://doi.org/10.1080/09064710.2018.1530295>

- Desuden henledes opmærksomheden på en rapport '**Udbredelse af agerrævehale og andre ukrudtsgræsser i Danmark i relation til produktion af frø og sædekorn**' af Seniorforsker Solvejg Kopp Mathiassen, Aarhus Universitet, juli 2019 – vedhæftes disse bemærkninger. Rapporten er omfattende og viser generelt stigende udfordringer med især græsukrudt.

Brancheudvalget for Frø anmoder derfor ud fra disse betragtninger om, at arealer, hvor der om foråret skal etableres **udlæg af frøgræs og/eller kløverfrø**, tilføjes til arealer, der fritages fra reglerne om forbud mod jordbearbejdning i lighed med en række andre afgrøder, der etableres om foråret.

Dette vil give mulighed for at foretage en mekanisk bekæmpelse af ukrudt forud for etablering af dæksæd med udlæg af nedennævnte frøarter. Dette giver to fordele:

- 1) den frøafgrøde der etableres om foråret og først høstes året efter, kan undgå opformering af problemukrudt, hvilket giver den nødvendige kvalitet i frøvaren, og
- 2) ved at bekæmpe problemukrudt mekanisk i efteråret før udlæg, sænkes behovet for kemisk bekæmpelse senere i frøafgrødens vækstperiode

I branchen vurderer vi at ca. 2/3 af arealet, der udlægges hvert år, sås om foråret. Denne andel har været stigende på grund af stigende problemer med græsukrudt. Netop frihed fra græsukrudt er en afgørende kvalitetsparameter for at opnå certificering af græsfrø.

Frøbranchen skønner, at der med gældende efterafgrøderegler som forhindrer den ønskede jordbearbejdning efter høst, at den foreslåede mulighed kun vil dreje sig om et mindre areal.

Vi anslår at en undtagelse fra forbuddet mod jordbearbejdning højst vil omfatte ca. 10 % af det forårsudlagte græsfrø og kløverfrø hvor de vigtigste arter er hvidkløver, engrapgræs, rødsvingel og plænetyper af alm. rajgræs.

I denne forbindelse kan der blive behov for at danne afgrødekoder, der passer til dette formål.

Brancheudvalget for Frø skal derfor anmode om, at denne mulighed tilføjes bilag 5. Frøbranchen deltager gerne i dialog herom.

Med venlig hilsen

Nils Elmegaard
Sekretariatschef